

mely fölemelt fővel állhatna meg akár a kül, akár a belföldi fogyasztó előtt.

Helyes pinczekezelés nélkül nem létezik állandó, azaz változásoknak alá nem vetett bor. E tulajdonság hiányában pedig boraink divatba jönni nem fognak soha, sem a külföldi, sem a belföldi fogyasztónál. Megveszik őket egyszer-másszor emitt is, amott is; ha azonban törhetlenek nem lesznek, mindenfelé csak bukás vár rájuk. Ez az ime, mit termelőinknek a legkülönösebben figyelmébe ajánlanék; ezt azonban, eddigi tapasztalásaim szerint, úgy látom, csak igen kevesen hajlandók igaznak tartani. De sőt ez irányban az elfogultság nálunk, fájdalom, akkora még, hogy nem egyszer hallhatunk különben értelmes emberektől is philippikákat egyenesen a pinczekezelés ellen. Pancsolás a szó és czim, melylyel orthodox termelőink a rendezebb pinczekezelést illetni szokták. Így aztán persze vajmi nehéz lesz szabadulni a zsák-utczából, melybe bortermelésünk egész ügye oly hatalmasan beékelte magát. Fájdalom, oly termelőt, a ki a borkezelés fontosságát egészen helyes világítás alatt szemléli, csak szórványosan találhatunk a hazában; olyat pedig, ki e jobb felfogásnak megfelelőleg tettel kezelné vagy kezeltetné is borait, csak fehérhollóként láthatunk a széles és nagy borországban.

És valjon miért van ez így? Hát csak azért, mert vegytani és természettudományi ismeretek hiánya miatt igazságok helyett meséken és avas obscuritásokon táplálkozunk inkább. Szűznek nevezük a bort, mely intacte fekszik pinczéinkben, s mely, míg ott fekszik, nekünk jó is lehet, de a mint kivisszük a napvilágra, a változó hőmérsékre, a szüzecke makranczos lesz, s aztán természetesen az ördögnek se kell. Ha írja aztán

a kül- vagy belföldi vevő, hogy mi lett a szüzeckéből; ha írja, hogy újra forr, hogy megtörött, vagy épen hogy megeczetesedett, vagy megnyúlósodott: azt már sehogy sem akarjuk hinni, habár ily szüzeckét többé ugyanazon vevő tőlünk venni soha sem fog, hanem azt hisszük inkább, hogy megfúrták utközben a hordót, kivettek belőle, feltöltötték vízzel, szóval hogy megrontották! Valamint az apa kedves fiáról az érkező rossz híreket csak nehezen szokta hitelre méltatni, úgy vagyunk mi magyar bortermelők is ugynevezett szüzei borainkkal! Mindent inkább okozunk és vádolunk, mint saját magunkat és pinczekezelésünk gyarlóságait.

Hogy e cardinalis bajon segíteni nem épen könnyű, azt elismerem magam is; azonban a hinárból mégis csak úgy bontakozhatunk ki, ha mindenek előtt magunk téves nézeteit a bornak kezelésére nézve jobbakkal cseréljük föl. Adjunk csak egyszer határozottan hitelt az okszerű kezelés mellőzhetlen szükségességének, s meg fogjuk találni nem sokára, az egyik így, a másik amúgy, a módot is, mely által a megrögzött és általában elterjedt bajon segíteni lehet.

A vagyonos termelő például, kinek pinczéjében nagyobb szerű készletek szoktak feküdni, segíthet ez irányban a bajon úgy, hogy magának a akár Rajnáról, akár Franciaországból hozat jóra való és tapasztalt pinczemestert. A költség, melylyel ezen eszközlés jár, megfelelő készlet mellett, nagy mértékben fizeti ki magát; miután a helyes pinczekezelés a bornak értékét legalább is megkétszerezheti.

A kevésbé vagyonos bortermelők ellenben, kiknek készletük is rendszeren csekélyebb, segíthetnek a bajon olyképen, hogy többen vagy kevesebben összeállva teszik ugyanazt, a mit a vagyonos termelő egymaga te-